T004 A HÀM IV 212-Kinh Nhất Thiết Trí-Phẩm Lệ

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

PHAÅM THÖÙ 18: PHAÅM LEÄ

212. KINH NHAÁT THIEÁT TRÍ
213. KINH PHAÙP TRANG NGHIEÂM
214. KINH BEÄ-HA-ÑEÀ
215. KINH ÑEÄ NHAÁT ÑAÉC
216. KINH AÙI SANH
217. KINH BAÙT THAØNH
218. KINH A-NA-LUAÄT-ÑAØ (I)
219. KINH A-NA-LUAÄT-ÑAØ (II)
220. KINH KIEÁN
221. KINH TIEÃN DUÏ
222. KINH LEÄ
894 TRUNG A-HAØM

khaùc cuõng ñöôïc an oån khoaùi laïc. Vua nöôùc Caâu-taùt-la laø Ba-tö-naëc muoán ñeán xin cöù töï tieän tuøy yù.” Luùc ñoù söù giaû nghe Phaät noùi, ghi nhôù kyõ, roài töø choã ngoài ñöùng daäy nhieãu ba voøng roài lui veà. Baáy giôø Toân giaû A-nan ñöùng sau löng Ñöùc Theá Toân, quaït haàu Phaät. Sau khi ngöôøi söù giaû ñi roài, Ñöùc Theá Toân quay laïi baûo raèng: “Naøy A-nan, oâng cuøng Ta sang ngoâi nhaø lôùn höôùng phía Ñoâng, môû cöûa soå ra vaø ñoùng cöûa lôùn laïi, vaøo trong choã kín ñaùo aáy. Hoâm nay Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la, nhaát taâm, khoâng loaïn ñoäng, muoán nghe vaø thoï laõnh Chaùnh phaùp.” Khi aáy Toân giaû A-nan baïch Phaät raèng: “Kính vaâng.” Roài Ñöùc Theá Toân daãn A-nan sang ngoâi nhaø lôùn höôùng phía Ñoâng kia, môû cöûa soå ra vaø ñoùng cöûa lôùn laïi, doïn choã ngoài ôû choã kín ñaùo, traûi ni-sö-ñaøn vaø kieát giaø maø ngoài. Luùc ñoù söù giaû trôû veà choã Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la thöa: “Taâu Thieân vöông, toâi ñaõ thoâng baùo cho Sa-moân Cuø-ñaøm vaø Sa- moân Cuø-ñaøm ñang chôø Thieân vöông. Cuùi xin Thieân vöông neân bieát ñuùng thôøi.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la baûo ngöôøi ñaùnh xe raèng: “Ngöôi haõy söûa soaïn xa giaù. Hoâm nay Ta muoán ñeán thaêm Sa- moân Cuø-ñaøm.” Ngöôøi ñaùnh xe laõnh giaùo, töùc thì söûa soaïn xa giaù. Baáy giôø chò em Hieàn vaø Nguyeät4 ñang ngoài aên vôùi Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe noùi hoâm nay Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la seõ ñeán thaêm Phaät, lieàn taâu raèng: “Taâu Thieân vöông, neáu hoâm nay ngaøi ñeán thaêm Ñöùc Theá Toân, xin thay chuùng toâi cuùi ñaàu thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân Thaùnh theå Ngaøi khoûe maïnh, an laïc, khoâng beänh taät, ñi ñöùng thoaûi maùi, khí löïc nhö thöôøng chaêng? Ñaïi vöông noùi nhö vaày, ‘Chò em Hieàn vaø Nguyeät cuùi ñaàu thaêm hoûi Theá Toân, Thaùnh theå Ngaøi khoûe maïnh, an laïc, khoâng taät beänh, ñi

ñöùng thoaûi maùi, khí löïc bình thöôøng chaêng?’”

4. Hieàn, Nguyeät ÇÍ& Paøli: Sakulaø vaø Somaø. Caû hai chò em ñeàu laø vôï cuûa vua Pasenadi (Ba-tö-naëc), cuõng laø hai vò ñeä töû nhieät thaønh cuûa Phaät.

KINH CHÍ BIEÂN 895

Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la im laëng nhaän lôøi chò em Hieàn vaø Nguyeät. Luùc ñoù ngöôøi ñaùnh xe söûa soaïn xa giaù ñaõ xong, ñeán taâu raèng: “Taâu Thieân vöông, xa giaù trang nghieâm ñaõ xong, xin vaâng yù Thieân vöông.” Vua nghe xong, leân xe rôøi khoûi Uaát-ñaàu-tuøy-nhaõ, ñi ñeán röøng Phoå cöùc thích. Luùc ñoù ngoaøi cöûa röøng Phoå cöùc thích, moät soá ñoâng caùc Tyø-kheo ñi kinh haønh treân khoaûng ñaát troáng. Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la ñeán hoûi caùc Tyø-kheo raèng: “Baïch chö Hieàn, Sa-moân Cuø-ñaøm hoâm nay ôû ñaâu? Toâi muoán ñeán thaêm.” Chö Tyø-kheo ñaùp raèng: “Nôi phía Ñoâng kia, taâu Ñaïi vöông, taïi ngoâi nhaø lôùn höôùng phía Ñoâng, coù cöûa soå môû vaø cöûa lôùn ñoùng, Ñöùc Theá Toân ñang ôû trong ñoù. Ñaïi vöông muoán thaêm thì ñeán nhaø aáy, ñöùng ngoaøi maø taèng haéng vaø goõ cöûa, Ñöùc Theá Toân seõ môû cöûa.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la lieàn xuoáng xe, vôùi ñaùm tuøy tuøng vaây quanh, ñi boä veà ngoâi nhaø lôùn höôùng phía Ñoâng aáy. Ñeán nôi vua ñöùng phía ngoaøi taèng haéng vaø goõ cöûa. Ñöùc Theá Toân nghe, lieàn ra môû cöûa. Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la vaøo trong ngoâi nhaø aáy, ñeán tröôùc baïch raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, chò em Hieàn vaø Nguyeät cuùi ñaàu thaêm hoûi Theá Toân raèng, ‘Thaùnh theå Ngaøi khoûe maïnh, an laïc, khoâng beänh taät, ñi ñöùng thoaûi maùi, khí löïc nhö thöôøng chaêng?’” Theá Toân hoûi raèng: “Chò em Hieàn vaø Nguyeät khoâng coù ngöôøi sai sao?” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la baïch raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, mong Ngaøi bieát cho, hoâm nay chò em Hieàn vaø Nguyeät cuøng ngoài aên vôùi con, nghe con muoán ñeán thaêm Phaät, beøn thöa raèng, ‘Ñaïi vöông, neáu ngaøi ñeán thaêm Phaät, xin thay chuùng toâi cuùi ñaàu thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân, Thaùnh theå Ngaøi khoûe maïnh, an laïc, khoâng beänh taät, ñi ñöùng thoaûi maùi, khí löïc bình thöôøng chaêng?’ Neân con baïch laïi nhö vaäy cuøng Theá Toân raèng, chò em Hieàn vaø Nguyeät cuùi ñaàu thaêm hoûi Theá Toân ‘Thaùnh theå Ngaøi khoûe maïnh an laïc, khoâng taät beänh ñi

896 TRUNG A-HAØM

ñöùng thoaûi maùi, khí löïc nhö thöôøng chaêng?’ Baïch Cuø-ñaøm, chò em Hieàn vaø Nguyeät cuùi ñaàu thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân, Thaùnh theå Ngaøi khoûe maïnh, an laïc, khoâng taät beänh, ñi ñöùng thoaûi maùi, khí löïc bình thöôøng chaêng?” Theá Toân ñaùp: “Naøy Ñaïi vöông, mong cho chò em Hieàn vaø Nguyeät an oån, khoaùi laïc, mong cho Trôøi, Ngöôøi, A-tu-la, Kieàn-ñaùp-hoøa, La-saùt cuøng moïi loaøi khaùc an oån khoaùi laïc.” Baáy giôø Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la noùi lôøi thaêm hoûi Phaät roài lui ngoài moät beân baïch raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, con coù ñieàu muoán hoûi mong Ngaøi nghe chuyeän con môùi daùm trình baøy.” Theá Toân ñaùp raèng: “Naøy Ñaïi vöông, coù ñieàu gì muoán hoûi cöù töï yù maø hoûi.” Ba-tö-naëc vua

nöôùc Caâu-taùt-la hoûi raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, con nghe Sa-moân Cuø-ñaøm noùi nhö vaày, ‘Trong quaù khöù khoâng coù, trong töông lai khoâng coù, vaø hieän taïi cuõng khoâng coù, khoâng coù Sa-moân Phaïm chí naøo laø baäc nhaát thieát trí, nhaát thieát kieán’. Baïch Cuø-ñaøm, Ngaøi ñaõ nhôù laø ñaõ noùi nhö vaäy chaêng? Theá Toân ñaùp raèng: “Naøy Ñaïi vöông, Ta khoâng nhôù laø ñaõ noùi nhö vaäy, ‘Trong quaù khöù khoâng coù, trong töông lai khoâng coù, vaø hieän taïi khoâng coù, khoâng coù Sa-moân Phaïm chí naøo laø baäc nhaát thieát trí, nhaát thieát kieán’.” Luùc ñoù Ñaïi töôùng Beä-löu-la5 ñöùng sau löng Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la, caàm phaát traàn haàu vua. Roài Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la quay laïi noùi vôùi Ñaïi töôùng Beä-löu-la raèng: “Hoâm tröôùc Ta ngoài vôùi ñaïi chuùng, ai laø ngöôøi ñaàu tieân noùi raèng, ‘Sa-moân Cuø-ñaøm noùi nhö vaày, ‘Trong quaù khöù khoâng coù, trong töông lai khoâng coù vaø trong hieän taïi cuõng khoâng coù, khoâng coù Sa-moân Phaïm chí naøo laø baäc nhaát thieát trí, nhaát thieát kieán’?” Ñaïi töôùng Beä-löu-la ñaùp raèng:

5. Beä-löu-la Ñ#G¥hay Tì-löu-li. Paøli: Viñuøñabha, con trai cuûa Pasenadi, maø meï nguyeân laø moät nöõ tyø trong doøng hoï Thích. Sau naøy Viñuøñabha, vì moät moái thuø só dieän ñoái vôùi hoï Thích neân ñaõ ñem quaân taøn saùt caû hoï.

KINH CHÍ BIEÂN 897

“Taâu Thieân vöông, coù Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû 6 laø ngöôøi ñaàu tieân noùi nhö vaäy.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe xong, baûo moät ngöôøi raèng: “Ngöôi ñeán choã Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû noùi nhö vaày, ‘Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la cho goïi oâng’.” Ngöôøi aáy laõnh giaùo, ñi ñeán choã Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû baûo nhö vaày: “Naøy Nieân Thieáu, Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la cho goïi oâng.” Sau khi ngöôøi aáy ñi, Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la baïch Theá Toân: “Baïch Sa-moân Cuø-ñaøm, coù theå coù nhöõng lôøi noùi khaùc, nhöng ñöôïc ghi nhôù khaùc. Baïch Cuø-ñaøm, ngaøi coù nhôù ñaõ noùi nhöõng gì chaêng?” Theá Toân ñaùp raèng: “Naøy Ñaïi vöông, Ta nhôù ñaõ töøng noùi nhö vaày, ‘Trong quaù khöù khoâng coù, trong töông lai khoâng coù, trong hieän taïi cuõng khoâng coù, khoâng coù Sa-moân Phaïm chí naøo trong moät thôøi7 bieát taát caû, trong moät thôøi thaáy taát caû’. Naøy Ñaïi vöông, Ta nhôù ñaõ noùi nhö vaäy.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe xong taùn thaùn raèng: “Nhöõng lôøi Sa-moân Cuø-ñaøm noùi nhö Sö8. Nhöõng lôøi Sa-moân Cuø- ñaøm noùi nhö Thieän sö. Laïi coù nhöõng ñieàu muoán hoûi, mong Ngaøi cho pheùp con hoûi.” Theá Toân ñaùp raèng: “Ñaïi vöông, neáu coù ñieàu muoán hoûi cöù tuøy yù hoûi.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la hoûi raèng: “Baïch Cuø-ñaøm! ÔÛ ñaây coù boán chuûng toäc, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só, Coâng sö. Boán chuûng toäc naøy coù söï hôn keùm naøo khoâng? Vaø coù söï

6. Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû ç4a¸1O$Paøli: Saójaya-AØkaøsagotta, teân moät ngöôøi Baø-la-moân, Ñaïi thaàn cuûa vua Ba-tö-naëc.
7. Nhaát thôøi #«) Paøli: sakideva, trong moät thôøi, moät luùc, hay moät laàn; ngay trong moät saùt-na. 8. Sôû thuyeát nhö sö ´SY$ khoâng roõ caùch noùi

naøy. Tham khaûo Paøli: heturuøpaö bhante bhagavaø aøha, saheturuøpaö... aøha, Theá Toân noùi coù nguyeân nhaân, lieân heä ñeán nguyeân nhaân. Khoâng hieåu do lieân heä aâm vaän nhö theá naøo, baûn Haùn hieåu heturuøpaö laø "nhö sö". Neáu dòch saùt, coù theå "nhö nhaân" nghóa laø, coù hình thöùc luaän lyù.

sai bieät naøo?" Theá Toân ñaùp raèng: "Boán chuûng toäc naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só, Coâng sö coù hôn keùm vaø sai bieät. Haïng Saùt-lôïi, vaø Phaïm chí ôû trong nhaân gian ñöôïc coi laø toái thöôïng. Haïng Cö só vaø haïng Coâng sö ôû trong nhaân gian ñöôïc coi laø haï lieät. Trong boán haïng naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö ñoù laø söï hôn keùm vaø ñoù laø söï sai bieät." Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe xong khen raèng: Nhöõng gì Sa-moân Cuø-ñaøm noùi nhö Sö. Nhöõng gì Sa-moân Cuø- ñaøm noùi nhö Thieän sö." Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la laïi baïch: "Baïch Cuø-ñaøm, con khoâng hoûi nhöõng vaán ñeà trong hieän taïi, maø con muoán hoûi caû nhöõng vaán ñeà ñôøi sau nöõa, mong Ngaøi nghe con hoûi chaêng?" Theá Toân ñaùp: "Ñaïi vöông, neáu coù ñieàu muoán hoûi, cöù tuøy yù hoûi." Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la hoûi: "Baïch Cuø-ñaøm, ôû ñaây coù boán chuûng toäc, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö, coù söï hôn keùm naøo, coù söï sai bieät naøo ôû ñôøi sau chaêng?" Theá Toân ñaùp raèng: "Boán haïng naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só, vaø Coâng sö, coù söï hôn keùm, coù söï sai bieät caû trong ñôøi sau nöõa. Boán haïng naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Coâng sö vaø Cö só neáu thaønh töïu ñöôïc naêm ñoaïn chi naøy9, chaéc chaén seõ gaëp ñöôïc Baäc Thieän Sö, laø Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, chaéc chaén ñöôïc vöøa yù, khoâng coù ñieàu gì khoâng vöøa yù, vaø cuõng luoân luoân ñöôïc thieän lôïi vaø höõu ích, an oån khoaùi laïc. Nhöõng gì laø naêm chi? Ña vaên Thaùnh ñeä töû ñoái vôùi Nhö Lai ñaõ gieo troàng tín caên, ñaõ quyeát ñònh vöõng beàn, khoâng ai coù theå töôùc ñoaït, duø laø Sa-moân, Phaïm chí, Thieân, Ma, Phaïm vaø caùc loaøi theá gian khaùc. Ñoù goïi laø ñoaïn chi thöù nhaát. "Laïi nöõa, Ñaïi vöông, Ña vaên Thaùnh ñeä töû, ít beänh, khoâng beänh,

9. Nguõ ñoaïn chi ¤BÆhay nguõ thaéng chi, xem Taäp Dò 13 (No.1536, Ñaïi 26 tr.422- 3). Paøli: paóca padhaøniyanngaøni. Baûn Haùn hieåu laø pahaøna, ñoaïn töø, thay vì laø padhaøna, tinh caàn. Xem D. 33. Saígìtisuttanta.

thaønh töïu söï ñieàu hoøa thöïc ñaïo10, khoâng quaù laïnh, khoâng quaù noùng, deã chòu, khoâng bò böïc doïc. Nghóa laø söï aên uoáng ñöôïc tieâu hoùa deã daøng an oån. Ñoù goïi laø ñoaïn chi thöù hai. "Laïi nöõa, naøy Ñaïi vöông, Ña vaên Thaùnh ñeä töû khoâng sieåm mò, khoâng doái gaït, chaát tröïc, töï boäc loä söï chaân thaät ñoái vôùi Theá Toân vaø caùc vò phaïm haïnh. Ñoù goïi laø ñoaïn chi thöù ba. "Laïi nöõa, Ñaïi vöông, Ña vaên Thaùnh ñeä töû thöôøng thaønh töïu haïnh tinh taán, ñoaïn töø aùc vaø baát thieän phaùp, sieâng tu caùc thieän phaùp, luoân luoân töï saùch taán11, chuyeân nhaát kieân coá, ñoái vôùi goác reã caùc thieän phaùp, khoâng heà töø boû

phöông tieän. Ñoù goïi laø ñoaïn chi thöù boán. “Laïi nöõa, Ñaïi vöông, Ña vaên Thaùnh ñeä töû tu haønh trí tueä, quaùn phaùp höng suy vaø chöùng ñaéc trí tueä nhö vaäy, thaùnh tueä minh ñaït phaân bieät thaáu trieät, do ñoù maø chôn chaùnh dieät taän. Ñoù goïi laø ñoaïn chi thöù naêm. “Coù boán chuûng toäc, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö. Boán haïng naøy neáu thaønh töïu ñöôïc naêm ñoaïn chi naøy, nhaát ñònh ñöôïc gaëp Baäc Thieän Sö, laø Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, aét ñöôïc vöøa yù, khoâng coù ñieàu gì khoâng vöøa yù, luoân luoân ñöôïc thieän lôïi vaø höõu ích, an oån khoaùi laïc. “Coù boán chuûng toäc naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö. Ñoù laø hôn keùm, ñoù laø söï sai bieät ôû ñôøi sau vaäy.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe xong taùn thaùn raèng: “Nhöõng lôøi Sa-moân Cuø-ñaøm noùi nhö Sö. Nhöõng lôøi Sa-moân Cuø- ñaøm noùi nhö Thieän sö. Con laïi coù ñieàu muoán hoûi, mong Ngaøi nghe con hoûi chaêng?” Ñöùc Theá Toân ñaùp: “Ñaïi vöông, neáu coù ñieàu gì muoán hoûi, cöù tuøy yù hoûi.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la hoûi: “Baïch Cuø-ñaøm, coù boán chuûng toäc, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö; boán haïng naøy coù söï hôn keùm vaø söï sai bieät naøo ñoái vôùi ñoaïn haønh12 chaêng?”

10.

Ñaúng thöïc ñaïo '& Paøli: sama-vepaøkiniyaø.

11.

Haùn: haèng töï khôûi yù Ï½Bç1& Coù leõ Paøli: thaømavant, kieân trì noã löïc.

12.

Ñoaïn haønh ¤BÈ& Paøli: padhaøna, söï tinh caàn hay chuyeân caàn.

Ñöùc Theá Toân ñaùp: “Coù boán chuûng toäc naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö. Boán haïng naøy coù söï sai bieät vaø hôn keùm ñoái vôùi ñoaïn haønh. Naøy Ñaïi vöông, Ñaïi vöông nghó sao? Nhöõng gì ñöôïc ñoaïn bôûi tín, vaø chuùng ñöôïc ñoaïn bôûi baát tín tröôøng hôïp ñoù hoaøn toaøn khoâng theå coù. Nhöõng gì ñöôïc ñoaïn bôûi ít beänh, maø chuùng cuõng ñöôïc ñoaïn bôûi nhieàu beänh, tröôøng hôïp ñoù hoaøn toaøn khoâng theå coù. Nhöõng gì ñöôïc ñoaïn bôûi söï khoâng sieåm nònh, khoâng löøa doái13, maø chuùng cuõng ñöôïc ñoaïn bôûi sieåm nònh, löøa doái, tröôøng hôïp naøy khoâng theå coù. Neáu ñöôïc ñoaïn bôûi tinh caàn maø cuõng ñöôïc ñoaïn bôûi giaûi ñaõi; tröôøng hôïp naøy khoâng theå coù. Neáu ñoaïn bôûi trí tueä, maø cuõng ñöôïc ñoaïn tröø bôûi aùc tueä, tröôøng hôïp naøy khoâng theå coù. “Cuõng nhö cheá ngöï boán thöù14 laø cheá ngöï voi, cheá ngöï ngöïa, cheá ngöï boø vaø cheá ngöï ngöôøi. Trong ñoù coù hai tröôøng hôïp caàn cheá ngöï maø khoâng theå cheá ngöï vaø hai tröôøng hôïp caàn cheá ngöï maø coù theå cheá ngöï. Ñaïi vöông, yù oâng theá naøo? Hai tröôøng hôïp caàn cheá ngöï maø khoâng theå cheá ngöï, con vaät khoâng theå cheá ngöï aáy maø laïi ñi ñeán choã ñöôïc ñieàu phuïc, ñi ñeán ñöôïc choã cheá ngöï15, thoï nhaän coâng vieäc cuûa söï ñieàu ngöï16, thì vieäc naøy coù theå vaäy. “Cuõng vaäy, naøy Ñaïi vöông, Ñaïi vöông nghó sao? Neáu nhöõng gì ñöôïc ñoaïn

bôûi tín maø cuõng ñöôïc ñoaïn bôûi baát tín chaêng? Vieäc naøy khoâng theå coù. Neáu ñöôïc ñoaïn bôûi ít beänh maø cuõng ñöôïc ñoaïn bôûi nhieàu beänh chaêng? Vieäc naøy khoâng theå coù. Neáu ñöôïc ñoaïn bôûi söï khoâng sieåm nònh khoâng doái traù maø cuõng ñöôïc ñoaïn bôûi sieåm nònh, doái traù chaêng? Vieäc naøy khoâng theå coù. Neáu ñöôïc ñoaïn bôûi tinh caàn maø cuõng ñoaïn bôûi giaûi ñaõi chaêng? Vieäc naøy khoâng theå coù. Neáu do trí tueä maø ñoaïn cuõng do aùc tueä maø ñoaïn chaêng? Vieäc naøy khoâng theå coù. Nhö vaäy, boán haïng naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só, vaø Coâng sö, ñoù laø söï hôn

13. Cuoáng, sieåm. Paøli: saæha, maøyaøvin, giaûo hoaït vaø löøa doái hay. 14. Boán ñieàu ngöï, hay boán tröôøng hôïp huaán luyeän, xem kinh 198 treân. Moät ít chi tieát trong kinh tröôùc vaø kinh naøy khoâng thoáng nhaát trong baûn Haùn. 15. Ñieàu ñòa, ngöï ñòa ·DVD& Paøli: dantabhuømi, ñòa vò (cuûa con vaät) ñaõ ñöôïc huaán luyeän. 16. Thoï ngöï söï ÞV¨& Paøli: dantaøkaraòaö gaccheyyuö, coù theå laøm coâng vieäc (cuûa con vaät) ñaõ ñöôïc huaán luyeän.

keùm, söï sai bieät veà ñoaïn haønh.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe xong khen raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, nhöõng ñieàu Ngaøi noùi nhö Sö, nhöõng ñieàu Ngaøi noùi nhö Thieän sö. Con laïi coù ñieàu muoán hoûi, mong Ngaøi nghe con hoûi chaêng?” Ñöùc Theá Toân ñaùp: “Ñaïi vöông, neáu coù ñieàu muoán hoûi tuøy yù hoûi.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la hoûi: “Baïch Sa-moân Cuø-ñaøm, coù boán chuûng toäc naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö, boán haïng naøy coù söï hôn keùm, coù söï sai bieät ñoái vôùi ñoaïn17 chaêng?” Ñöùc Theá Toân ñaùp raèng: “Coù boán chuûng toäc naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö, chuùng bình ñaúng ñoái vôùi ñoaïn, khoâng hôn keùm, khoâng sai bieät ñoái vôùi ñoaïn vaäy18. “Cuõng nhö moät ñöùa nhoû doøng Saùt-lôïi töø phöông Ñoâng ñeán laáy Sa-la khoâ laøm moài löûa vaø coï xaùt cho boác löûa. Moät ñöùa doøng Phaïm chí töø phöông Nam ñeán noù laáy caây Sa-la khoâ laøm moài löûa vaø coï xaùt cho boác löûa. Moät ñöùa doøng Cö só töø phöông Taây ñeán, noù laáy chieân-ñaøn laøm moài vaø coï xaùt cho boác löûa. Moät ñöùa beù doøng Coâng sö töø phöông Baéc ñeán, noù laáy caây Baùt-ñaàu-ma19 khoâ laøm moài löûa vaø coï xaùt cho boác löûa. Naøy Ñaïi vöông, yù ngaøi nghó sao? Nhöõng ngöôøi khaùc chuûng toäc kia mang caùc loaïi caây khaùc nhau laøm moài löûa, noù coï xaùt cho boác löûa; roài trong soá ñoù, coù ngöôøi chaâm vaøo caây khoâ laøm cho boác khoùi, boác löûa ngoïn vaø phaùt sanh maøu löûa. Naøy Ñaïi vöông, giöõa khoùi vôùi khoùi, giöõa ngoïn löûa vôùi ngoïn löûa. Giöõa saéc löûa vôùi saéc löûa, coù nhöõng sai bieät naøo chaêng?” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la ñaùp raèng:

17. Ñoaïn ¤B) Paøli: sammappadhaøna, chaùnh caàn, hay chaân chaùnh tinh caàn. 18. Trong baûn Paøli: na kióci naønaøkaraòaö vaødaømi yadidö vimuttiyaø vimuttiö, Ta noùi khoâng coù haønh töôùng sai bieät naøo, töùc laø giaûi thoaùt naøy ñoái vôùi giaûi thoaùt kia. 19. Baùt-ñaàu-ma ¢<$ thöôøng Paøli töông ñöông laø paduma (hoa sen ñoû), nhöng ôû ñaây, trong baûn Paøli: udumbarakaæææha, cuûi baèng goã

caây udumbaraka, töùc caây sung.

902 TRUNG A-HAØM

“Baïch Cuø-ñaøm, nhöõng ngöôøi khaùc chuûng toäc ñoù laáy caùc thöù caây khaùc nhau ñoù laøm moài löûa vaø coï xaùt cho boác löûa, roài trong soá ñoù coù ngöôøi chaâm löûa vaøo caây khoâ laøm boác khoùi, boác löûa ngoïn vaø phaùt sanh maøu löûa. Baïch Cuø-ñaøm, con khoâng noùi raèng giöõa khoùi vaø khoùi, giöõa ngoïn löûa vaø ngoïn löûa, giöõa saéc löûa vaø saéc löûa coù söï sai bieät.” “Cuõng vaäy, naøy Ñaïi vöông, boán chuûng toäc naøy, Saùt-lôïi, Phaïm chí, Cö só vaø Coâng sö, chuùng hoaøn toaøn bình ñaúng ñoái vôùi ñoaïn, khoâng coù hôn keùm, khoâng coù sai bieät ñoái vôùi ñoaïn.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe xong khen raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, nhöõng ñieàu Ngaøi noùi nhö Sö. Baïch Sa-moân Cuø- ñaøm, nhöõng ñieàu Ngaøi noùi nhö Thieän sö. Con laïi coù ñieàu muoán hoûi, mong Ngaøi nghe cho con hoûi chaêng?” Theá Toân ñaùp: “Neáu coù ñieàu muoán hoûi, cöù tuøy yù hoûi.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la hoûi raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, coù chö Thieân chaêng?” Ñöùc Theá Toân hoûi laïi: “Ñaïi vöông, ngaøi hoûi coù chö Thieân khoâng vôùi yù gì?” Vua Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la ñaùp: “Baïch Cuø-ñaøm, chö Thieân naøo coù tranh20, öa tranh thì chö Thieân aáy phaûi sanh laïi theá gian naøy. Neáu chö Thieân naøo khoâng coù naõo haïi thì seõ khoâng sanh laïi theá gian naøy21.” Baáy giôø Ñaïi töôùng Beä-löu-la ñöùng sau löng Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la, caàm phaát traàn haàu vua. Ñaïi töôùng Beä-löu-la baïch: “Baïch Cuø-ñaøm, chö Thieân naøo khoâng coù tranh, khoâng öa tranh khoâng ñeán theá gian naøy, haõy gaùc laïi chö Thieân ñoù. Giaû nhö chö Thieân naøo coù tranh, öa tranh, thì ñeán theá gian naøy, Sa-moân Cuø-ñaøm taát phaûi noùi raèng chö Thieân ñoù coù phöôùc hôn, coù phaïm haïnh hôn. Vì chö Thieân naøy ñöôïc töï taïi neân ñaåy lui chö Thieân kia, ñuoåi chö Thieân kia ñi vaäy.” Luùc ñoù Toân giaû A-nan ñöùng haàu sau Ñöùc Theá Toân, caàm phaát traàn

20.
Höõu traùnh º$ coù tranh caõi hay tranh chaáp. Paøli: savyaøpajjhaø, coù naõo haïi, saân haän.
21.
Trong baûn Paøli, ñaây laø caâu traû lôøi cuûa Phaät.
KINH CHÍ BIEÂN 903

haàu Phaät. Toân giaû A-nan nghó raèng, ‘Ñaïi töôùng Beä-löu-la naøy laø con cuûa Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la, coøn ta laø con cuûa Ñöùc Theá Toân. Baây giôø chính laø luùc con vaø con thaûo luaän. Roài Toân giaû A-nan noùi vôùi Ñaïi töôùng Beä-löu-la raèng: “Toâi muoán hoûi ngaøi, xin tuøy theo söï hieåu bieát maø traû lôøi. “Thöa Ñaïi töôùng, ngaøi nghó theá naøo? Trong phaàn ranh giôùi thuoäc veà Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la maø giaùo leänh coù theå truyeàn ñeán, Ba- tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la ñöôïc töï do ñuoåi ñi nhöõng vò coù phöôùc ñöùc hôn, coù phaïm haïnh hôn chaêng?” Ñaïi töôùng Beä-löu-la ñaùp: “Naøy Sa-moân, trong phaàn ranh giôùi thuoäc veà Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la maø giaùo leänh coù theå

truyeàn ñeán thì Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la ñöôïc quyeàn ñuoåi ñi töï do nhöõng vò coù phöôùc ñöùc hôn, coù phaïm haïnh hôn.” “Naøy Ñaïi töôùng, ngaøi nghó sao? Neáu khoâng phaûi trong ranh giôùi cuûa Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la, giaùo leänh khoâng theå truyeàn ñeán, thì Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la coù ñöôïc töï yù ñuoåi nhöõng vò coù phöôùc ñöùc hôn, coù phaïm haïnh hôn chaêng?” Ñaïi töôùng Beä-löu-la ñaùp raèng: “Naøy Sa-moân, neáu khoâng phaûi ranh giôùi thuoäc veà Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la, giaùo leänh khoâng theå truyeàn ñeán thì Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la khoâng ñöôïc töï do xua ñuoåi nhöõng vò coù phöôùc hôn, coù phaïm haïnh hôn ñi khoûi vaäy.” Toân giaû A-nan laïi hoûi raèng: “Naøy Ñaïi töôùng, ngaøi coù nghe noùi ñeán chö Thieân ôû Tam thaäp tam thieân chaêng?” Ñaïi töôùng Beä-löu-la ñaùp raèng: “Khi toâi cuøng Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la daïo chôi, coù nghe noùi chö Thieân treân Tam thaäp tam thieân.” “Naøy Ñaïi töôùng, ngaøi nghó theá naøo? Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt- la coù ñöôïc quyeàn töï do xua ñuoåi chö Thieân coù phöôùc hôn, coù phaïm haïnh hôn ôû Tam thaäp tam thieân khoûi choã aáy chaêng?” Ñaïi töôùng Beä-löu-la ñaùp raèng: “Naøy Sa-moân, Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la coøn khoâng theå thaáy ñöôïc chö Thieân ôû Tam thaäp tam thieân, huoáng gì laïi ñuoåi hoï ra

khoûi choã ñoù? Ñuoåi chö Thieân ôû Tam thaäp tam thieân, vieäc aáy chaéc chaén khoâng theå coù vaäy.” “Cuõng vaäy, naøy Ñaïi töôùng, neáu coù chö Thieân naøo khoâng tranh, khoâng öa tranh, khoâng ñeán theá gian naøy. Chö Thieân aáy coù phöôùc ñöùc hôn vaø coù phaïm haïnh hôn. Neáu coù chö Thieân naøo coù tranh, öa tranh, sanh ñeán theá gian naøy thì chö Thieân naøy ñoái vôùi chö Thieân kia coøn khoâng theå thaáy ñöôïc huoáng gì ñaùnh ñuoåi ö? Vieäc ñaùnh ñuoåi chö Thieân, chaéc chaén khoâng theå coù.” Luùc ñoù Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la hoûi raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, Sa-moân naøy teân gì?” Ñöùc Theá Toân ñaùp raèng: “Naøy Ñaïi vöông, Tyø-kheo naøy teân laø A-nan, ñoù laø thò giaû cuûa Ta.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe xong khen raèng: “Nhöõng ñieàu A-nan noùi nhö Sö. Nhöõng ñieàu A-nan nhö Thieän sö. Con laïi coù ñieàu muoán hoûi, mong Ngaøi nghe cho con hoûi chaêng?” Ñöùc Theá Toân baûo raèng: “Naøy Ñaïi vöông, neáu coù ñieàu muoán hoûi, cöù tuøy yù hoûi.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la hoûi raèng: “Baïch Cuø-ñaøm, coù Phaïm thieân chaêng?” Ñöùc Theá Toân hoûi laïi raèng: “Naøy Ñaïi vöông, Ñaïi vöông hoûi coù Phaïm thieân khoâng vôùi yù gì? Naøy Ñaïi vöông, neáu Ta chuû tröông coù Phaïm thieân thì ñoù laø Phaïm thanh tònh.” Trong luùc Ñöùc Theá Toân cuøng Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la ñang luaän vieäc naøy nöûa chöøng thì ngöôøi söù giaû daãn Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû trôû laïi ñeán choã Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la taâu: “Taâu Thieân vöông, Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû ñaõ ñeán ñaây.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe noùi lieàn hoûi Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû raèng: “Hoâm tröôùc ta cuøng ñaïi chuùng ñang hoäi toïa ai laø ngöôøi tröôùc tieân noùi raèng, ‘Sa-moân Cuø-ñaøm noùi nhö vaày: Trong quaù khöù khoâng coù, trong töông lai khoâng coù, vaø trong hieän taïi cuõng khoâng coù. Khoâng coù Sa-moân Phaïm chí naøo laø baäc nhaát thieát trí,

nhaát thieát kieán’?” Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû ñaùp: “Taâu Thieân vöông, chính Ñaïi töôùng Beä-löu-la laø ngöôøi ñaõ noùi

KINH CHÍ BIEÂN 905

tröôùc tieân.” Ñaïi töôùng Beä-löu-la nghe xong thöa: “Taâu Thieân vöông, chính Töôûng Nieân Thieáu Caùt Töôøng Töû laø ngöôøi noùi tröôùc.” Cöù nhö vaäy hai ngöôøi ñoù caõi nhau veà vaán ñeà naøy. Ngay trong luùc ñoù, ngöôøi ñaùnh xe lieàn söûa soaïn xa giaù, ñeán choã Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la taâu raèng: “Taâu Thieân vöông, nghieâm giaù ñaõ ñeán, taâu Thieân vöông, mong ngaøi bieát ñaõ ñeán thôøi.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la nghe xong, baïch vôùi Phaät raèng: “Con hoûi Cuø-ñaøm veà Nhaát thieát trí, Sa-moân Cuø-ñaøm ñaõ traû lôøi con veà Nhaát thieát trí. Con hoûi Sa-moân Cuø-ñaøm veà boán chuûng taùnh thanh tònh; Sa-moân Cuø-ñaøm ñaõ traû lôøi con veà boán chuûng taùnh thanh tònh. Con hoûi Sa-moân Cuø-ñaøm veà sôû ñaéc, Sa-moân Cuø-ñaøm ñaõ traû lôøi con veà sôû ñaéc. Con hoûi Sa-moân Cuø-ñaøm coù Phaïm thieân hay khoâng, Sa- moân Cuø-ñaøm ñaõ traû lôøi cho con coù Phaïm thieân. Neáu con coøn hoûi Sa- moân Cuø-ñaøm caùc vaán ñeà khaùc chaéc Sa-moân Cuø-ñaøm cuõng seõ traû lôøi con caùc vaán ñeà aáy. “Baïch Cuø-ñaøm, hoâm nay con coù nhieàu vieäc phaûi trôû veà, xin kieáu töø.” Ñöùc Theá Toân ñaùp raèng: “Ñaïi vöông, ngaøi haõy laøm nhöõng gì ngaøi nghó laø ñuùng thôøi.” Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la sau khi nghe nhöõng gì Theá Toân noùi, ghi nhôù kyõ roài, töø choã ngoài ñöùng daäy, ñi quanh Theá Toân ba voøng roài ra veà. Phaät noùi nhö vaäy. Ba-tö-naëc vua nöôùc Caâu-taùt-la, Toân giaû A-nan vaø taát caû ñaïi chuùng nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.